

A Pécsi Ítéltábla a Szigeti Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - Dr. Ugrin Tamás ügyvéd által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen hibás teljesítésből eredő igény érvényesítése iránt indított perében a Somogy Megyei Bíróság 2011. december hó 13. napján kelt 1.G.40.074/2011/4. számú ítélete ellen a felperes részéről 5. és 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 52.500 (ötvenkettőezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állami adóhatóság felhívására 134.400 (százharmincnégyezer-négyszáz) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a felperes által 2008. augusztus hó 19. napján, szoftverfejlesztés tárgyában megkötött vállalkozási szerződés alapján, az I. ütem kifizetett vállalkozói díjának visszafizetése iránt előterjesztett keresetét elutasította. Megállapította, hogy az alperes a szerződés szerint az I. ütem átadás-átvételére vonatkozó kötelezettségét 2008. november hó 13. napján teljesítette, a program jelenlegi állapotában használatra alkalmas, az I. ütem 90%-ban teljesült, a kisebb hiányok, hibák kijavíthatók, ezért a Ptk. 306.§ (1) bekezdés b) pontja értelmében felperest, - 2009. május 12. napján hibás teljesítésre hivatkozással, - az elállás joga nem illette meg. Kifejtette, hogy az alperes késedelembe nem esett, az I. ütem átadás-átvételi határidejét a felek közös megegyezéssel módosították 2008. november hó 13. napjára, amikor a teljesítés megtörtént, a II-es és III-as ütem teljesítése pedig a felperesnek felróható okból - az eredeti szerződés kereteit meghaladó igénymódosítás miatt - lehetetlenült, ezért a

felperes elállásra - késedelemre hivatkozással - sem volt jogosult. Utalt arra, hogy felperes a Ptk. 395.§ (1) bekezdése alapján megillető általános elállási ok gyakorlása esetén sem követelheti a megfizetett vállalkozói díj visszafizetését.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, fellebbezésében elődelegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan az ítélet megváltoztatását, a keresetnek helytadó döntés meghozatalát kérte. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú eljárás során kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleménye megalapozatlan és téves, a program I. üteme nem teljesült 90%-ban, a sablonok, események, figyelmeztetések, riasztások hiánya, az ügyfélkereső hiányossága, a belső használatú kereső funkciójának hiányossága, a keresőfelület arculata és a nyomtatás hiányai miatt. Utalt arra, hogy az alperes a hibák kijavítására vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget. A másodfokú eljárás során informatikai magánszakértői véleményt csatolt annak alátámasztására, hogy a program nem felelt meg az I. ütemben elvárt feltételeknek.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a kereset megalapozott elbíráláshoz szükséges mértékben a tényállást tisztázta, azt helyesen állapította meg és abból helyesen vonta le azt a következtetést, hogy a felperest hibás teljesítésre hivatkozással az elállás joga nem illette meg. A másodfokú bíróság azonban mellőzi az elsőfokú bíróság ítéletének a hibás teljesítésre vonatkozó okfejtését, és ehelyett a döntést az alábbiak szerint indokolja:

A felek között 2008. augusztus hó 19. napján létrejött megbízási szerződés 7. pontja értelmében minden egyes ütem lezárásakor megbízó a szoftver próbaverziójának átvételét átvételi elismervénnyel, szerződésszerű mivoltát pedig a megbízott által benyújtott teljesítési igazolás aláírásával igazolja. A felperes a 2008. november hó 13. napján kelt teljesítési igazolásban - annak ellenére, hogy ügyvezetőjének nyilatkozata és T.B.tanú vallomása szerint voltak kifogásai - elismerte, hogy a megbízott a szerződés I. ütemére vonatkozóan vállalt kötelezettségeket maradéktalanul teljesítette, így benyújthatja a szerződés I. ütemének teljesítése után járó 1.400.000 forint + Áfa díjról kiállított számlát. A felperes a nyilatkozat aláírásakor jogfenntartó nyilatkozatot nem tett, a szerződésszegésből eredő igényre vonatkozó nyilatkozatot később sem tett, az alperes által kiállított számlát befogadta és kiegyenlítette.

A Ptk. 316.§ (1) bekezdése értelmében, ha a jogosult a teljesítést a szerződésszegésről tudva elfogadja, a szerződésszegésből igényt utóbb csak akkor támaszthat, ha erre irányuló jogait fenntartotta. Az idézett törvényi rendelkezésben található alapvető fogalmi elemek: a fennálló szerződésszegő helyzet, a teljesítés

elfogadása és a jogfenntartó nyilatkozat hiánya. Az elfogadás szinonim fogalomnak tekinthető az átadás-átvétellel, a jogfenntartás pedig olyan egyoldalú nyilatkozat, melyet az elfogadáskor kell megtenni. A perbeli esetben a teljesítési igazolásban mégcsak utalás sincs a jogfenntartásra. A felperes ügyvezetője G.20.282/2010/9. sorszámmal jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozata alapján a szoftver megfelel a szerződés mellékleteinek, de a felperesnek nem tetszett, mert megítélése szerint nem volt alkalmas arra a célra, amire használni akarta. Ennek ellenére a teljesítési igazolást kiállította. A becsatolt e-mailekben (2007. december hó 4., 2007. december hó 5.) a felperes a programmal kapcsolatos igényeit megfogalmazta, az alperes az elvárások teljesítése érdekében szerződésmódosításra, illetve új szerződés megkötésére javaslatot dolgozott ki, a felperes egyik okiratban sem igényelt kijavítást, nem utalt a teljesítés hibájára.

A Ptk. 316.§-ban írt jogfenntartás célja az, hogy a teljesítés átvételekor a jogosult kellő felelősséggel éljen jogaival és kötelezettségeivel, jogbizonytalanságot okozva ne hivatkozhatson a későbbiekben a kötelezett szerződésszegésére.

A teljesítés átvételekor a jogfenntartás megtétele a jogosultnak nemcsak joga, hanem a szabályozás logikájából következően kötelezettsége is, amennyiben tudnia kell a szerződésszegésről. Ha ezt a kötelezettségét elmulasztja, akkor a jogvesztés miatt szerződésszegésből eredő igényét sem beszámítási kifogással, sem önálló igényként nem érvényesítheti a kötelezettel szemben. Minderre figyelemmel, mivel felperes a szerződésszegésről tudva a teljesítést elfogadta, a hibás teljesítésből eredő igényei vonatkozásában jogfenntartó nyilatkozatot nem tett, ez irányú igényt a perben sem érvényesíthet.

Tévesen vizsgálta az elsőfokú bíróság az alperes késedelmét, és azt, hogy a késedelemre tekintettel jogszerű-e a felperes elállása, ezért mellőzi a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának a késedelem körében tett megállapításait is. A felperes 2007. május hó 12. napján kelt nyilatkozatában az alperes hibás teljesítése miatt állt el a szerződéstől, a nyilatkozatban megjelölt szerződésszegéshez, mint elállási okhoz képest utóbb más elállási okra nem térhet át, az elállás jogcíme később nem változtatható meg, a bíróság az elállás jogszerűségét csak a nyilatkozatban közölt szerződésszegés alapján vizsgálhatja.

Fentiekre tekintettel tehát a felperest hibás teljesítésre hivatkozással az elállás joga nem illette meg, azonban, figyelemmel arra, hogy a Ptk. 395.§ (1) bekezdése értelmében a megrendelő a szerződéstől bármikor elállhat, a felperes elállási nyilatkozatának jogkövetkezményét a felperest megillető általános elállási ok alapján kellett megítélni. A Ptk. 320.§ (1) bekezdés második fordulata értelmében az elállás a szerződést felbontja, azonban a Ptk. 395.§ (2) bekezdése alapján, amennyiben a szerződéskötés előtt fennálló helyzetet nem lehet visszaállítani, vagy ha ezt nemzetgazdasági érdek, vagy különös méltánylást érdemlő egyéb érdek indokolja a bíróság a megrendelő elállása esetében a szerződést a jövőre nézve szünteti meg. A perbeli esetben az alperes által teljesített - az alperes által befektetett munkát, szellemi és szerzői tevékenységet magába foglaló - szolgáltatás

már nem szolgáltatható vissza, a szoftver visszaadása nem jelenti a beinvestált szerzői szellemi alkotó tevékenység visszaszolgáltatását, ezért az eredeti állapot nem állítható helyre, a másodfokú bíróság a szerződést a jövőre nézve tekintette megszűntnek, a jogviszony jövőbeni megszűnése folytán pedig a felperes a már kifizetett vállalkozói díj visszafizetésére nem tarthat igényt, ezért a keresetét el kellett utasítani.

A Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján a felperes köteles az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségeit, a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (1), (2) és (5) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíja megfizetésére.

A másodfokú bíróság a Pp. 78.§-a és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§-a szerint kötelezte a felperest a feljegyezett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Pécs, 2012. szeptember 26.

Dr. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyöngyösiné Dr. Antók Éva s.k. előadó bíró, Dr. Zóka Ferenc s.k. bíró